

VEŘEJNÁ VYHLÁŠKA

Český metrologický institut (dále jen „ČMI“), jako orgán věcně a místně příslušný ve věci stanovování metrologických a technických požadavků na stanovené měřidlo a stanovování zkoušek při schvalování typu, ověřování a přezkušování stanoveného měřidla dle § 14 odst. 1 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o metrologii“), a dle ustanovení § 172 a následujících zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SprŘ“), zahájil z moci úřední dne 1. 7. 2024 správní řízení dle § 46 SprŘ, a na základě podkladů vydává toto:

I.

OPATŘENÍ OBECNÉ Povahy

číslo: 0111-OOP-C102-26

kterým se stanovují metrologické a technické požadavky na stanovená měřidla, včetně metod zkoušení pro schvalování typu, ověřování a přezkušování stanovených měřidel:

„hmotné délkové měřky“

1 Základní pojmy

Pro účely tohoto opatření obecné povahy platí termíny a definice podle VIM a VIML¹ a následující:

1.1

hmotná délková měřka

měřidlo, opatřené trvanlivými a nesmazatelnými značkami stupnice, jejichž vzdálenost je uvedena v zákonných jednotkách délky

2 Metrologické požadavky

Na měřidla se uplatňují metrologické požadavky stanovené zvláštním předpisem², zejména:

2.1 Největší dovolené chyby (MPE)

MPE kladná nebo záporná, vyjádřená v milimetrech, pro vzdálenost mezi dvěma nesousedícími značkami stupnice je:

¹ TNI 01 0115 Mezinárodní metrologický slovník – Základní a všeobecné pojmy a přidružené termíny (VIM) a Mezinárodní slovník termínů v legální metrologii (VIML) jsou součástí sborníku technické harmonizace „Terminologie v oblasti metrologie“ veřejně dostupného na www.unmz.cz.

² Nařízení vlády č. 120/2016 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na měřidla (dále jen „nařízení vlády“), kterým je zpracována do českého právního řádu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/32/EU z 26. února 2014, o měřidlech (MID)

$$(a + b \cdot L) \quad (1)$$

kde: L je číselná hodnota sledované délky, zaokrouhlená nahoru na nejbližší celý metr,
 a, b jsou pro každou třídu přesnosti uvedeny v tabulce 1.

Tabulka 1

Třída přesnosti	a (mm)	b (mm)
I	0,1	0,1
II	0,3	0,2
III	0,6	0,4
D – zvláštní třída pro ponorná měřicí pásma ¹ . Až do 30 m (včetně) ² . ¹ Vztahuje se na kombinace měřicí pásma/napínací závaží. ² Pokud je jmenovitá délka větší než 30 m, je pro každých 30 m délky povolen další přírůstek MPE o 0,75 mm.	1,5	nula
S – zvláštní třída pro měřicí pásma sloužící k vyměřování nádrží (opásáním) Pro každých 30 m délky, je-li měřicí pásek podepřen (přidržen) na plochém povrchu.	1,5	nula

Ponorná měřicí pásma mohou být také vyrobena v třídě přesnosti „I“ nebo „II“, přičemž v tomto případě je MPE pro každou délku mezi dvěma značkami stupnice, z nichž jedna je na napínacím závaží a druhá na měřicím pásmu, rovna $\pm 0,6$ mm, jestliže je podle vzorce (1) vypočtena hodnota menší než 0,6 mm.

Jestliže je koncový interval omezen plochou, zvětší se MPE pro libovolnou vzdálenost začínající takovýmto počátkem o hodnotu uvedenou v tabulce 2.

Tabulka 2

Hodnota pro jednotlivé třídy přesnosti (mm)				
I	II	III	D	S
0,1	0,2	0,3	nula	nula

MPE pro délku mezi dvěma po sobě jdoucími značkami stupnice a největší dovolený rozdíl mezi délkami dvou po sobě jdoucích dílků stupnice jsou uvedeny v tabulce 3.

Jedná-li se o skládací měrky, musí být spoje takové, aby kromě chyb uvedených v tabulce 3 nezpůsobovaly žádné další chyby, které by byly větší než 0,3 mm pro třídu přesnosti „II“ a 0,5 mm pro třídu přesnosti „III“.

Tabulka 3

Délka dílku i	Největší dovolené chyby nebo rozdíl pro třídy přesnosti (mm)		
	I	II	III
$i \leq 1$ mm	0,1	0,2	0,3
1 mm $< i \leq 1$ cm	0,2	0,4	0,6

Při následném ověřování se na měřidla uplatňují metrologické požadavky, které byly rozhodné pro jejich uvedení do oběhu.

3 Technické požadavky

Na měřidla se uplatňují technické požadavky stanovené zvláštním předpisem².

Při následném ověřování se na měřidla uplatňují technické požadavky, které byly rozhodné pro jejich uvedení do oběhu.

4 Značení měřidla

Na značení měřidel se uplatňují požadavky stanovené zvláštním předpisem².

Při následném ověřování se na značení měřidel uplatňují požadavky, které byly rozhodné pro jejich uvedení do oběhu.

5 Schvalování typu měřidla

Měřidla jsou uváděna na trh s posouzením shody dle zvláštního předpisu². Ustanovení o schvalování typu dle § 24b zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii se nepoužijí.

6 Prvotní ověření

Měřidla jsou uváděna na trh s posouzením shody dle zvláštního předpisu². Ustanovení o prvotním ověření dle § 24b zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii se nepoužije.

7 Následné ověření

Při ověřování se provádějí následující činnosti a zkoušky:

- a) vizuální prohlídka;
- b) funkční zkouška (kde je to z pohledu konstrukčního provedení měřidla relevantní);
- c) zkouška přesnosti.

7.1 Vizuální prohlídka

Při vizuální prohlídce se zjišťuje, zda:

- se měřidlo předložené k ověření shoduje se schváleným typem;
- měřidlo není mechanicky poškozeno;
- měřidlo má odpovídající značení;

Hmotné délkové měrky, které nevyhověly vizuální prohlídce, se vyřadí z dalšího zkoušení.

7.2 Funkční zkouška

Při funkční zkoušce se zjišťuje, zda spoje plní svoji funkci tak, aby zajistily přesnost měřidla v mezích MPE (viz čl. 2.1).

7.3 Zkouška přesnosti

7.3.1 Referenční podmínky

Není-li výrobcem stanoveno jinak a není-li to odpovídajícím způsobem vyznačeno na hmotné délkové měrce, je referenční teplota 20 °C.

7.3.2 Ostatní podmínky

Měrky (např. měřicí pásma; samostatné měřicí pásy) o délce pět metrů nebo delší musí vyhovovat požadavku na největší dovolené chyby, jestliže je aplikována napínací síla o velikosti 50 N nebo jiné hodnoty síly stanovené výrobcem a odpovídajícím způsobem vyznačené na měřicím pásku. V případě neohebných nebo polohebných měrek (např. svinovací metry) se napínací síla neaplikuje.

7.3.3 Zkouška přesnosti

Provede se zkouška přesnosti stupnice, tj. vzdálenosti mezi dvěma nesousedícími značkami, přičemž jednou z těchto značek je vždy nula, a to v minimálně čtyřech různých místech náhodně rozložených po celé měřicí délce a zahrnujících i jmenovitou délku.

V případě měrek s volným počátkem stupnice (např. svinovací metr) se provede navíc zkouška počátku stupnice, tj. měření vzdálenosti mezi „nulou“ a hodnotou „0,1 m“, případně první označenou ryskou stupnice. U svinovacích metrů se tato zkouška provede jak pro měření vnějších, tak vnitřních rozměrů.

V případě délkových měřidel na metrové zboží se provede zkouška přesnosti pouze jmenovité délky, tj. vzdálenosti mezi počátkem a koncem stupnice.

U oboustranných měrek se zkouší obě stupnice.

Zjištěné chyby zkoušeného měřidla nesmí překročit příslušné hodnoty největší dovolené chyby (MPE) uvedené v čl. 2.1.

8 Přezkoušení měřidla

Při přezkušování měřidel podle § 11a zákona o metrologii na žádost osoby, která může být dotčena jeho nesprávným měřením, se postupuje dle kapitoly 7, s výjimkou poslední věty uvedené v čl. 7.1.

Zkouška se provede na rozporované délce, je-li je známa, a dále se postupuje dle kapitoly 7. Není-li rozporovaná délka známa, postupuje se podle kapitoly 7. Jako největší dovolená chyba se uplatní dvojnásobek největší dovolené chyby uvedené v čl. 2.1.

Zkouška přesnosti se provede vždy, pokud je zajištěna integrita měřidla a jeho metrologických vlastností, a pokud je to technicky možné.

9 Oznámené normy

ČMI oznámí pro účely specifikace metrologických a technických požadavků na měřidla a pro účely specifikace metod zkoušení při schvalování jejich typu a ověřování, vyplývajících z tohoto opatření obecné povahy, české technické normy, další technické normy nebo technické dokumenty mezinárodních, popřípadě zahraničních organizací, nebo jiné technické dokumenty obsahující podrobnější technické požadavky (dále jen „oznámené normy“). Seznam těchto oznámených norem s přiřazením k příslušnému opatření oznámí ČMI společně s opatřením obecné povahy veřejně dostupným způsobem (na webových stránkách www.cmi.cz).

Splnění oznámených norem nebo splnění jejich částí se považuje v rozsahu a za podmínek stanovených tímto opatřením obecné povahy za splnění těch požadavků stanovených tímto opatřením, k nimž se tyto normy nebo jejich části vztahují.

Shoda s oznámenou normou je jedním ze způsobů, jak prokázat splnění požadavků. Tyto požadavky mohou být splněny i jiným technickým řešením garantujícím stejnou nebo vyšší úroveň ochrany oprávněných zájmů.

II. ODŮVODNĚNÍ

ČMI vydává podle § 14 odst. 1 písmeno j) zákona o metrologii k provedení § 6 odst. 2, § 9 odst. 1 a 9 a § 11a odst. 3 zákona o metrologii toto opatření obecné povahy, kterým se stanovují metrologické a technické požadavky na stanovená měřidla a zkoušky při schvalování typu, ověřování a přezkušování stanovených měřidel – „hmotné délkové měrky“.

Vyhláška č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu, ve znění pozdějších předpisů, zařazuje v příloze Druhový seznam stanovených měřidel uvedený druh měřidel pod položkou 1.1.1 mezi měřidla podléhající schvalování typu a ověřování.

Tento předpis (Opatření obecné povahy) byl oznámen v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti.

III. POUČENÍ

Proti opatření obecné povahy nelze podat opravný prostředek § 173 odst.2 SprŘ.

Dle ustanovení § 172 odst. 5 SprŘ se proti rozhodnutí o námitkách nelze odvolat ani podat rozklad.

Soulad opatření obecné povahy s právními předpisy lze posoudit v přezkumném řízení dle ust. § 94 až § 96 SprŘ. Účastník může dát podnět k provedení přezkumného řízení ke správnímu orgánu, který toto opatření obecné povahy vydal. Jestliže správní orgán neshledá důvody k zahájení přezkumného řízení, sdělí tuto skutečnost s uvedením důvodů do třiceti dnů podatelci. Usnesení o zahájení přezkumného řízení lze dle ust. § 174 odst. 2 SprŘ vydat do tří let od účinnosti opatření obecné povahy.

IV. ÚČINNOST

Toto opatření obecné povahy nabývá účinnost patnáctým dnem od dne vyvěšení na úřední desce (§ 24d zákona o metrologii).

prof. RNDr. Jiří Tesař, Ph. D. v.r.
generální ředitel

Účinnost: 11. 4. 2026

Za správnost vyhotovení: Mgr. Tomáš Hendrych v.r.